

Odůvodnění

I. Obecná část

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb (dále jen „zákon o evidenci tržeb“) ukládá podnikatelským subjektům, aby v případě, že v rámci výkonu své podnikatelské činnosti přijímají tržby v některé z forem vymezených § 5 zákona o evidenci tržeb, zaslali správci daně datovou zprávu s údaji o evidované tržbě a vystavili účtenku pro zákazníka. V souvislosti s plněním zákonem uložených povinností je povinný subjekt mj. povinen spravovat příslušné údaje ve webové aplikaci Elektronická evidence tržeb a dále za účelem zajištění vlastní evidence tržeb pracovat s vhodným pokladním zařízením. Z komunikace se zástupci dotčených subjektů (např. Národní radou osob se zdravotním postižením a Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých), z analýzy Odborné skupiny pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb a z jednání Vládního výboru pro zdravotně postižené občany konaného dne 23. března 2017 vyplynulo, že pro osoby s těžkým zrakovým postižením, tj. úplně nebo prakticky nevidomé a hluchoslepe fyzické osoby (dále jen „těžce zrakově postižení“) není řešení evidence tržeb dostatečně přístupné, neboť jednak informační systém nesplňuje dostatečně podmínky přístupnosti stanovené § 5 odst. 2, písm. f) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o informačních systémech veřejné správy“), jednak pro tuto skupinu podnikatelů dosud neexistují vhodná pokladní zařízení. Nezbytné je také odpovídající zaškolení těžce zrakově postižených podnikatelů pro práci s těmito technologiemi. Usnesením Vládního výboru pro zdravotně postižené občany přijatým dne 23. března 2017 bylo konstatováno, že za stávajícího stavu je těžce zrakově postiženým významně znesnadněno či dokonce znemožněno evidovat tržby a tím i vykonávat podnikatelskou činnost, a proto Vládní výbor pro zdravotně postižené občany doporučil, aby byly tržby dotčené skupiny podnikatelů z evidence tržeb dočasně vyňaty do doby, než bude technicky dostatečně umožněno evidování tržeb těmito občany. Ministerstvo financí v této souvislosti realizovalo intenzivní jednání se zástupci dotčených podnikatelů - Národní radou osob se zdravotním postižením a Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých, jejichž cílem bylo bezodkladné odstranění veškerých překážek v přístupnosti evidence tržeb pro těžce zrakově postižené podnikatele. Za účelem zajištění přístupnosti aplikace Elektronická evidence tržeb vytvořili zástupci dotčených subjektů pracovní skupinu, která intenzivně pracuje na odstranění zmíněných překážek. Ze strany Ministerstva financí a zástupců dotčených subjektů dále proběhla intenzivní jednání, na jejichž základě došlo k jednomyslné shodě na osobní a časové působnosti předkládaného nařízení vlády.

Na základě objektivního zhodnocení stávajícího stavu a po dohodě zúčastněných zástupců se tak navrhuje vyjmout z evidence tržeb úplně a prakticky nevidomé a hluchoslepe fyzické osoby, kterým byl přiznán nárok na průkaz ZTP/P z důvodu úplné nebo praktické nevidomosti nebo těžké hluchoslepoty, za podmínky, že podnikají bez zaměstnanců a spolupracujících osob a nejsou společníkem společnosti podle občanského zákoníku a jsou ony samy osobou přijímající tyto tržby. Výjimka z podmínky podnikání bez zaměstnanců a spolupracujících osob a mimo společnost je stanovena pro situace, kdy všem zaměstnancům i spolupracujícím osobám nebo společníkům je taktéž přiznán nárok na průkaz ZTP/P z důvodu úplné nebo praktické nevidomosti nebo těžké hluchoslepoty; v takovém případě platí vynětí

z povinnosti evidovat tržby, a to i tehdy, přijímá-li poplatník své tržby prostřednictvím těchto osob. Navrhovaný rozsah vynětí byl nastaven i s ohledem na minimalizaci rizika možného zneužití tohoto vynětí za účelem vyhnouti se evidenci tržeb formou účelového zneužívání nevidomých osob např. formálním přepisování firem na nevidomé apod.

Co se týče právnických osob (pro něž evidenci tržeb realizují těžce zrakově postižení), pak tyto subjekty mají prostor řešit evidenci tržeb zaměstnáním jiné osoby, např. s jiným typem postižení, pro účely evidence. Uvedené mj. vyplývá i z pracovněprávních principů, dle kterých zaměstnavatel přiděluje zaměstnanci práci podle jeho schopností, možností a kvalifikace. S ohledem na specifikum právnických osob zaměstnávajících zdravotně znevýhodněné osoby lze konstatovat, že zaměstnání další osoby pro tyto účely není spojeno s významnějšími náklady, neboť na zaměstnání osob se zdravotním postižením mají právnické osoby významné příspěvky ze strany Úřadu práce.

Dále bylo dosaženo jednomyslné shody na dočasnosti vynětí tržeb těžce zrakově postižených subjektů. Dotčení podnikatelé mají zájem na tom, aby řádně plnili povinnosti, které jim zákon ukládá, a neužívali speciálních výhod tam, kde to není nezbytné. Mají zájem na tom, aby účinnost vynětí pominula v případě, že budou všechny překážky v přístupnosti k informačním systémům a technickým zařízením odstraněny. Pro účel jasného vymezení časové působnosti bylo konstatováno, že nařízení vlády v tomto ohledu pozbuje platnosti, bude-li prokazatelné, že evidence tržeb byla v obou uvedených aspektech technicky zpřístupněna.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání

Zákonné zmocnění k vydání nařízení vlády je obsaženo v § 12 odst. 4 zákona o evidenci tržeb. Na základě tohoto ustanovení vláda svým nařízením stanoví tržby, které nejsou evidovanými tržbami, protože jejich evidování běžným způsobem by znemožnilo nebo zásadně ztížilo plynulý a hospodárný výkon činnosti, ze které plynou, a tuto překážku nelze odstranit evidováním tržeb ve zjednodušeném režimu.

Oprávnění vlády vydávat nařízení vyplývá z čl. 78 Ústavy České republiky, podle kterého je vláda oprávněna k provedení zákona a v jeho mezích vydávat nařízení. Zároveň je třeba dbát ustanovení čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, podle kterého lze daně a poplatky ukládat jen na základě zákona, a čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, podle něhož mohou být povinnosti ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích.

Zásady vydávání prováděcích právních předpisů, tedy i nařízení vlády, vytyčil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 14. února 2001 sp. zn. Pl. ÚS 45/2000 a jsou jimi (i) vydání oprávněným subjektem, (ii) nezasahování do věcí vyhrazených zákonu (nelze nařízením stanovit primární práva a povinnosti) a (iii) zřejmá vůle zákonodárce k úpravě nad zákonný standard (musí být otevřen prostor pro sféru nařízení). První podmínka je splněna, neboť nařízení vydává vláda. Podle druhé podmínky mohou být v souladu s výše uvedenou ústavní podmínkou jednotlivcům ukládány povinnosti, ovšem nikoliv povinnosti primární, tedy tyto základní povinnosti musí být stanoveny alespoň rámcově, ale přitom dostatečně jasně a určitě právním předpisem o síle zákona, který potom podzákonný právní předpis pouze upřesňuje. Nařízení vlády o vyloučení některých tržeb z evidence tržeb dokonce vůbec nestanoví svým adresátům povinnosti, ale naopak stanoví výjimku z povinnosti evidovat tržby pro některé subjekty. Druhá podmínka je tedy také splněna. Vůle zákonodárce k úpravě nad zákonný standard je v tomto případě zřejmá ze samotné existence zmocňovacího ustanovení v § 12

odst. 4 zákona o evidenci tržeb; tato podmínka musí být zkoumána pouze v případech, kdy vláda vydává nařízení bez explicitního zmocnění v zákoně.

Technická nedostatečná přístupnost evidence tržeb pro těžce zrakově postižené občany znemožňuje těžce zrakově postiženým občanům obsluhovat aplikaci Elektronická evidence tržeb, jakož i jakékoliv zařízení, které slouží k vlastnímu evidování tržeb. Tím je těžce zrakově postiženým podnikatelům znemožněn plynulý a hospodárný výkon činnosti, ze které tato tržba plyne, neboť v případě, že zákonné povinnosti nedostojí, vystavují se riziku sankce. V daném případě je zjevné, že překážku ve výkonu činnosti nelze odstranit evidencí tržeb ve zjednodušeném režimu, neboť i zjednodušený režim vyžaduje jak práci s aplikací Elektronická evidence tržeb, tak s pokladním zařízením. Zjednodušený režim po přijetí tržby totiž totožně jako běžný režim evidence tržeb vyžaduje, aby v okamžiku přijetí tržbu řádně zaevidoval ve svém pokladním zařízení a vystavil účtenku pro zákazníka; mění se pouze okamžik, kdy dochází k odeslání datové zprávy správci daně, když k němu nemusí dojít online, ale může být realizováno i později, do 5 dnů od přijetí evidované tržby; povinnost pracovat s pokladním zařízením a předat zákazníkovi vystavenou účtenku zůstává zachována. Pro plnění evidenční povinnosti těžce zrakově postiženými je tak takové rozvolnění evidenční povinnosti zpravidla irelevantní a nezbavuje je nemožnosti fakticky pracovat s daným zařízením.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Oblast upravená nařízením vlády není upravena sekundárním právem Evropské unie a obecně nepodléhá harmonizaci na úrovni Evropské unie. V této oblasti má Rada pouze pravomoc přijímat směrnice ke sbližování vnitrostátních právních předpisů, které mají přímý vliv na vytváření nebo fungování vnitřního trhu, a to na základě čl. 115 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“). Kromě toho jsou členské státy povinny při výkonu svých pravomocí respektovat principy dané SFEU (zejména články 18, 45, 49, 56, 63) a dbát na to, aby nedocházelo k neodůvodněné diskriminaci na základě státní příslušnosti nebo neodůvodněnému omezování volného pohybu osob, služeb a kapitálu nebo svobody usazování, jak bylo opakovaně potvrzeno Soudním dvorem Evropské unie. Navrhovaná právní úprava není s těmito principy v rozporu.

Navrhovaná právní úprava je tedy plně slučitelná s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Povinnost evidovat tržby je založena zákonem o evidenci tržeb. K tomu, aby podnikatel mohl dostát této povinnosti, je povinen před vznikem povinnosti evidovat tržby podat žádost o autentizační údaje, následně se prostřednictvím přidělených autentizačních údajů přihlásit do webové aplikace Elektronická evidence tržeb a zadat veškeré relevantní údaje o svých provozovnách, v nichž přijímá evidované tržby. Zároveň má poplatník povinnost oznámit prostřednictvím webové aplikace změnu údajů o provozovnách, a to do 15 dnů ode dne, kdy změna nastala, nejpozději však před uskutečněním první evidované tržby v provozovně, které se změna týká. Webová aplikace Elektronická evidence tržeb ve stávající podobě nesplňuje

zcela všechny podmínky přístupnosti stanovené § 5 odst. 2 písm. f) zákona o informačních systémech veřejné správy.

Dle § 18 zákona o evidenci tržeb má poplatník daně z příjmů, který přijímá evidované tržby, povinnost zaslat nejpozději v okamžiku uskutečnění tržby datovou zprávu s údaji o evidované tržbě a vystavit účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne (zákazníkovi). Za účelem splnění zákonné povinnosti musí poplatník disponovat vhodným pokladním zařízením, které je s to po zadání příslušných údajů odeslat datovou zprávu s údaji o evidované tržbě a vystavit účtenku s náležitostmi dle § 20 zákona o evidenci tržeb. Aktuálně není k dispozici odpovídající nabídka plně přístupných, funkčních a uživatelsky odzkoušených technických řešení, která by vyhovovala principům práce těžce zrakově postižených osob a umožňovala tak jejich bezproblémové zapojení se do systému evidence tržeb. Zároveň je nezbytné akceptovat principy technologické neutrality, tedy princip existence různých technologických řešení.

Smyslem navrhované změny je dočasně vyjmout tržby těžce zrakově postižených podnikatelů, a to do doby, než:

- dojde k plnému zpřístupnění příslušných informačních systémů, zejména webové aplikace Elektronická evidence tržeb, ale i Daňového portálu, který slouží mj. právě pro přístup do webové aplikace Elektronická evidence tržeb,
- budou na trhu dostupná taková řešení, která budou svými funkcionalitami přizpůsobena pro práci těžce zrakově postižených podnikatelů, s tím, že za účelem zajištění principu technologické neutrality a dostupnosti musí být variant technického řešení více. Nezbytná je také možnost odpovídajícího zaškolení těžce zrakově postižených podnikatelů pro práci s těmito technologiemi.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nemá významnější dopady na státní rozpočet či ostatní veřejné rozpočty. Zajištění přístupnosti informačních systémů veřejné správy je zákonnou povinností a její případný dopad na státní rozpočet nelze považovat ve vztahu k navrhované právní úpravě za relevantní. K odstranění tohoto závadného stavu by muselo dojít bez ohledu na přijetí navrhované právní úpravy.

Počet poplatníků, kteří budou z evidenční povinnosti na základě předkládané změny vyňati, se pohybuje dle odhadů Národní rady osob se zdravotním postižením a Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých mezi 1 000 – 2 000, jde tedy o 0,5 % cca z celkového počtu cca 600 000 dotčených subjektů. Vynětí těchto subjektů nepředpokládá žádné významné negativní dopady na evidenci tržeb, resp. vyšší vybraných daní, a to i z důvodů dočasnosti tohoto nařízení.

Navrhovaná právní úprava nemá významnější vliv na podnikatelské prostředí České republiky. S ohledem na velmi malé procento poplatníků, kteří budou na základě této výjimky z evidence tržeb vyňati, a především s ohledem na specifický důvod vynětí spočívající ve významném zdravotním postižení poplatníků, se navrhovaná právní úprava ve vztahu k podnikatelskému prostředí nijak neprojeví. Uvedené je dále podpořeno dočasností vynětí;

poté, co bude zajištěna přístupnost souvisejících informačních systémů a technických řešení, budou i těžce zrakově postižení podnikatelé povinni řádně plnit povinnosti plynoucí ze zákona o evidenci tržeb. Naopak lze konstatovat, že případná nemožnost naplnit povinnosti založené zákonem o evidenci tržeb by v konečném důsledku mohla vést k ukončení podnikatelské činnosti těžce zrakově postiženými podnikateli a k jejich zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání, což s ohledem na jejich problematické pracovní uplatnění není žádoucí. V tomto ohledu by tedy nepřijetí navrhované právní úpravy mohlo mít nežádoucí dopady na osoby se zdravotním postižením.

Navrhovaná právní úprava nemá nad rámec výše zmíněného dopad na sociálně slabé, národnostní menšiny ani životní prostředí.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace ani ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná úprava je v souladu s ochranou soukromí a osobních údajů. K tomuto lze uvést, že při správě daní se uplatňuje zásada nevěřejnosti. Informace o poměrech daňových subjektů jsou tak chráněny povinností mlčenlivosti pod hrozbou pokuty do výše 500 000 Kč a nemohou být zpřístupněny veřejnosti.

8. Zhodnocení korupčních rizik navrhovaného řešení (CIA)

Jedním z hlavních cílů předloženého návrhu nařízení vlády je jednoznačnost a vnitřní bezrozpornost jednotlivých ustanovení, neboť jedině jednoznačné a jasně formulované ustanovení je méně náchylné z hlediska zneužití ke korupčnímu jednání, protože jeho výklad připouští minimální pochybnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že zde nedochází ke změně kompetencí správních orgánů, nedochází ke zvýšení potenciálního korupčního rizika.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

II. Zvláštní část

K § 1

Nařízení vlády je vydáváno k provedení § 12 odst. 4 zákona o evidenci tržeb, který vládu zmocňuje nařízením stanovit tržby, které nejsou evidovanými tržbami z důvodu, že jejich evidence běžným způsobem by znemožnila nebo zásadně ztížila plynulý a hospodárný výkon činnosti, ze které plynou, a tuto překážku nelze odstranit jejich evidováním ve zjednodušeném režimu. Navrhuje se vyjmout z evidence tržeb tržby těžce zrakově postižených poplatníků, kteří osobně přijímají tržby, které jim plynou. Důvodem je jednak nedostatečná přístupnost webové aplikace Elektronická evidence tržeb, jejímž prostřednictvím poplatník plní některé povinnosti založené zákonem o evidenci tržeb, jednak nedostatečná nabídka plně přístupných, funkčních a uživatelsky odzkoušených technických řešení k samotné evidenci tržeb (pokladních zařízení), která by vyhovovala principům práce těžce zrakově postižených osob a umožňovala tak jejich bezproblémové zapojení se do systému elektronické evidence tržeb. Překážku v evidenci tržeb nelze odstranit evidováním ve zjednodušeném režimu, neboť i zjednodušený režim vyžaduje jak práci s aplikací Elektronická evidence tržeb, tak s pokladním zařízením. Zjednodušený režim po příjemci tržby totiž totožně jako běžný režim evidence tržeb vyžaduje, aby v okamžiku přijetí tržby tuto tržbu řádně zaevidoval ve svém pokladním zařízení a vystavil účtenku pro zákazníka; mění se pouze okamžik, kdy dochází k odeslání datové zprávy správci daně - nemusí k němu dojít online, ale může být realizováno i později, a to do 5 dnů od přijetí evidované tržby; povinnost pracovat s pokladním zařízením a předat zákazníkovi vystavenou účtenku zůstává zachována. Pro plnění evidenční povinnosti těžce zrakově postiženými je tak možnost využití tohoto způsobu evidence zpravidla irelevantní, neboť neřeší problém nemožnosti fakticky pracovat s daným zařízením.

K § 2

Navrhuje se vyjmout z povinnosti evidovat tržby tržby poplatníků, kterým je přiznán nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem ZTP/P z důvodu úplné nebo praktické nevidomosti nebo těžké hluchoslepoty, kteří provozují podnikatelskou činnost bez zaměstnanců a spolupracujících osob a nejsou společníkem společnosti, z jejíž činnosti tržby plynou, ledaže je jejich zaměstnancům, spolupracujícím osobám nebo společníkům také přiznán nárok na průkaz ZTP/P z důvodu úplné nebo praktické nevidomosti nebo těžké hluchoslepoty, a kteří sami tržby přijímají nebo jí přijímají prostřednictvím zaměstnanců, spolupracujících osob nebo společníků, kterým byl také přiznán nárok na průkaz ZTP/P z důvodu úplné nebo praktické nevidomosti nebo těžké hluchoslepoty. Průkaz s označením ZTP/P je podle § 34 odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením“), vydáván osobám se zvláště těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra, přičemž zdravotní stavy spadající do této kategorie jsou uvedeny ve vyhlášce č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, konkrétně v její příloze č. 4. Takovým zdravotním stavem je mimo jiné neúplná (praktická) nevidomost obou očí, úplná nevidomost obou očí a kombinované těžké postižení sluchu a zraku (těžká hluchoslepoty). Vynětí z povinnosti evidovat tržby není vázáno na držitelství průkazu ZTP/P, ale na přiznaný nárok na něj, a to z důvodu existence prodlevy mezi přiznáním nároku na průkaz ZTP/P (tj. rozhodnutím o přiznání průkazu ZTP/P) a jeho vydáním. V tomto období poplatník prokazuje

nárok na průkaz ZTP/P rozhodnutím o jeho přiznání. Skutečnost, že byl průkaz vydán z důvodu úplné nebo praktické nevidomosti nebo těžké hluchoslepoty, je možné prokázat dvěma způsoby. Důvod je uveden v odůvodnění rozhodnutí o přiznání průkazu. Zároveň však mají těžce zrakově postižené osoby podle § 34a odst. 1 písm. h) zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením možnost požádat o označení průkazu ZTP/P symbolem označujícím tento konkrétní druh postižení; v takovém případě stačí k prokázání důvodu přiznání nároku na průkaz předložit pouze tento průkaz.

Výjimka z evidence tržeb je tedy vázána nikoli na faktický zdravotní stav poplatníka, ale na přiznání nároku na průkaz ZTP/P, který tento stav dokládá. Toto řešení bylo zvoleno z praktických důvodů, protože držitelem takového průkazu jsou již nyní téměř všechny osoby s uvedeným postižením, a ty, které jej ještě nevlastní, o něj mohou kdykoli požádat, a jeho předložení, případně předložení rozhodnutí o přiznání nároku na něj, při kontrole prováděné k prověřování plnění povinností při evidenci tržeb je nejjednodušším způsobem prokázání postižení.

Z důvodu zachování svobody usazování a volného pohybu služeb v rámci Evropské unie se v odstavci 2 stanoví, že v případě občana jiného členského státu Evropské unie, který je hlášen k pobytu na území České republiky po dobu nejvýše 3 měsíců, se podmínka přiznání nároku na průkaz ZTP/P z důvodu úplné nebo praktické nevidomosti nebo těžké hluchoslepoty považuje za splněnou, pokud tato osoba prokáže své těžké zrakové postižení. Zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením totiž ve svém § 3 stanoví, že nárok na průkaz ZTP/P má občan členského státu Evropské unie pouze tehdy, pokud je hlášen na území České republiky k pobytu po dobu delší než 3 měsíce. Pokud by tedy i po občanech jiných členských států Evropské unie bylo k vynětí z povinnosti evidovat tržby vyžadováno přiznání nároku na takový průkaz, nemohli by po dobu prvních tří měsíců pobytu na území České republiky tuto podmínku splnit a tedy by se na ně vynětí neaplikovalo, což by zakládalo nerovné zacházení s těmito občany oproti občanům České republiky, které by bylo v rozporu s primárním právem Evropské unie, konkrétně s čl. 49 SFEU (svoboda usazování) a čl. 56 SFEU (volný pohyb služeb). Tito občané tedy mohou po dobu prvních tří měsíců svého pobytu na území České republiky doložit své těžké zrakové postižení např. obdobným zahraničním průkazem nebo lékařským posudkem. Po třech měsících mají povinnost zažádat o průkaz ZTP/P podle zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením.

Výjimka se vztahuje pouze na poplatníky, kteří podnikají bez zaměstnanců a spolupracujících osob ve smyslu § 13 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a nejsou společníky společnosti, z jejíž činnosti tržby plynou. Výjimka z podmínky podnikání bez zaměstnanců a spolupracujících osob a mimo společnost je stanovena pro situace, kdy je všem zaměstnancům i spolupracujícím osobám nebo všem společníkům taktéž přiznán nárok na průkaz ZTP/P z důvodu úplné nebo praktické nevidomosti nebo těžké hluchoslepoty; v takovém případě platí vynětí z povinnosti evidovat tržby. Společností se přitom rozumí společnost podle § 2716 a násl. zákona č. 89/2012 Sb, občanský zákoník, tedy institut závazkového práva bez právní subjektivity, nikoli obchodní společnost podle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění zákona č. 458/2016 Sb. Překážkou vynětí z povinnosti evidence tržeb je přitom samozřejmě pouze situace, kdy je poplatník sdružen ve společnosti za účelem provozování činnosti, ze které plynou předmětné tržby; pokud je členem společnosti nijak nesouvisející s jeho podnikatelskou činností, nijak to jeho vyloučení z povinnosti evidovat tržby neovlivní. Pokud má poplatník s těžkým zrakovým postižením zaměstnance nebo spolupracující osobu nebo je společníkem společnosti založené za účelem provozování dané činnosti a jeho zaměstnanci, spolupracující osoby nebo společníci nejsou těžce zrakově postižení, není nutné stanovit pro něj výjimku z evidence tržeb, protože tržby může evidovat tato druhá osoba.

Poslední podmínkou vynětí je, že nevidomá osoba tržby sama přijímá. Pokud by totiž za ni tržby přijímala třetí osoba, která by zároveň nebyla zaměstnancem, spolupracující osobou ani by s ním nebyla sdružena ve společnosti, kterým byl také přiznán nárok na průkaz ZTP/P z důvodu úplné nebo praktické nevidomosti nebo těžké hluchoslepoty, např. recepční obsluhující celý kancelářský komplex, ve kterém si nevidomá osoba pronajímá prostory, opět by zde nebyl důvod tyto tržby z povinnosti evidence vyjímát.

K § 3 - účinnost

Nabytí účinnosti nařízení vlády se navrhuje ode dne jeho vyhlášení. Vynětí tržeb osob úplně či prakticky nevidomých a hluchoslepých však není nutné stanovit navždy, ale pouze na dobu do zpřístupnění takových technických zařízení, která těmto osobám umožní tržby evidovat. Musí být jednak upravena webové aplikace Elektronická evidence tržeb, jejímž prostřednictvím poplatník plní některé povinnosti založené zákonem o evidenci tržeb, a jednak musí být na trhu dostupné zařízení pro evidování tržeb použitelné i pro tyto osoby. Nezbytná je také možnost odpovídajícího zaškolení těžce zrakově postižených podnikatelů pro práci s těmito technologiemi.

Z tohoto důvodu vláda společně se schválením tohoto nařízení přijme usnesení, ve kterém bude Ministerstvu financí uloženo pravidelně vyhodnocovat, zda jsou tyto dva technické požadavky splněny, a v okamžiku, kdy tyto důvody pominou, předložit vládě návrh na zrušení tohoto nařízení. V rámci tohoto legislativního procesu bude Ministerstvo financí opět spolupracovat s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany, kterému bude takový návrh předložen k projednání před zahájením jeho legislativního procesu.

Pro úplnost se uvádí, že může nastat i situace, že bude systém evidence tržeb technicky zpřístupněn pro nevidomé a hluchoslepe osoby již v průběhu legislativního procesu předkládaného návrhu nařízení, a tedy výjimka v něm stanovená nebude potřeba; v takovém případě by bylo od vydání nařízení upuštěno.